

kventna elektroterapija; magnetoterapija; aeroionoterapija, aerosol, elektroaerosol i terapija kisikom; liječenje svjetlom, ultrazvučna terapija; masaža, baro i trakcijska terapija; liječenje vodom i balneoterapija; termoterapija i klimatoterapija. U svakom poglavlju potanko su opisane pojedine metode i tehnika primjene, a navedene su indikacije i kontraindikacije za primjenu.

U posebnoj dijelu knjige obrađena je primjena fizikalne terapije kod različitih vrsta bolesti. U vezi s bolestima krvožilnog sustava opisana je primjena kod ishemične bolesti srca, hipotenzije i hipertenzije, reumatske vrućice, obliterirajućih bolesti krvnih žila. Među bolestima dišnih organa opisana je primjena kod traheitisa, bronhitisa, bronhiolitisa, bronhalne astme, bronhiektazije, krupozne pneumonije, bronhopneumonije, kronične pneumonije i skleroze pluća, apscesa pluća, emfizema, pleuritisa i pneumonioze. Kod bolesti probavnih organa fizikalna se terapija primjenjuje kod kroničnog gastritisa, želučanog i duodenalnog ulkusa, bolesti crijeva, funkcijskih poremećaja želuca i crijeva, bolesti jetre, žučnih putova i gušterače. Među bolestima bubrega opisana je primjena kod akutnog i kroničnog glomerulonefritisa, prijelonefritisa i bubrežnih kamenaca. Što se tiče bolesti zglobova i vezivnog tkiva fizikalna se terapija primjenjuje kod reumatoidnog artritisa, ankilozantnog spondilitisa, deformirajuće artroze i sklerodermije. Među bolestima metabolizma i endokrinih žlijezda primjena je moguća kod difuzne toksične strume, hipotireoze, šećerne bolesti, debljine i uloga. Kod moždanih bolesti primjenjuje se kod cerebralne arterioskleroze te infekcijskih i traumatskih ozljeda mozga. Među bolestima kralježnične moždine i perifernog živčanog sustava primjena je moguća kod trauma, spinalnog arahnoiditisa, mijelitisa, poliomijelitisa, siringomijelije, amiotrofične lateralne skleroze, odnosno neuralgija trigeminusa, neuritisa facijalisa, okcipitalisa, vratno-prsnog radikulitisa, međurebrane i lumbosakralne neuralgije, polineuritisa, te trauma perifernih živaca. U vezi s bolestima vegetativnog sustava fizikalna se terapija primjenjuje kod ganglionitisa simpatičkog sustava, solaritisa, hipotalamičkog sindroma, eritromelalgije i akroparestezije, migrene, Raynaudove bolesti, Quinckeovog edema i vibracijske bolesti. Kod neuroza i psihoza fizikalna se terapija primjenjuje u liječenju neurastenije, histerije, neuroze fiksnih ideja odnosno kod manično-depresivne psihoze, shizofrenije, reaktivnih stanja, narkomanije, epilepsije, presenilne psihoze i psihopatije.

Svojim bogatim sadržajem knjiga je namijenjena fizijatrima i svim drugim specijalistima koji u liječenju primjenjuju fizikalnu medicinu i rehabilitaciju.

G. Ivanišević

TEHNIKA I METODE POSTUPAKA FIZIKALNE TERAPIJE. PRIRUČNIK (Tehnika i metodika fizioterapeutičkih procedur /Priručnik/), u redakciji V. M. Bogoljubova, »Medicina«, Moskva, 1983. 352 str., 363 sl.

Priručnik je namijenjen fizioterapeutima i svojim bogatim sadržajem bit će im od velike praktične koristi u svakodnevnom radu. Opisane su ove

procedure fizikalne terapije: galvanizacija i elektroforeza lijekovima; elektro-san; dijadinamoterapija; terapija moduliranim strujama; fluktuozizacija; elektrostimulacija; darsonvalizacija i struje iznadzvučnih frekvencija; kratkovalna, ultrakratkovalna i mikrovalna terapija; franklinizacija; aeroionoterapija; aerosol i elektroaerosol terapija; magnetoterapija; ultrazvuk; infracrveno zračenje; vidljivo zračenje; ultraljubičasto zračenje; laser; hidroterapija; termoterapija; kombiniranje fizikalnih faktora i baroterapija te vakuum-masaža. Na kraju je obrađena zaštita kod primjene spomenutih procedura i obrasci za njihovo pisanje. Kod svake procedure, nakon definicije, opisana je aparatura i tehnika primjene, dozaža i likovno je prikazano mjesto primjene.

Budući da u nas još nije napisan takav priručnik, ovaj možemo preporučiti.

G. Ivanišević

LJEČILIŠTA. ENCIKLOPEDIJSKI RJEČNIK (Kurorti. Enciklopedičeskij slovar'), glavni redaktor E. I. Čazov, Sovetskaja enciklopedija«, Moskva, 1983. 592 str., sa sl., pretežno u boji.

U Sovjetskom Savezu velika se pažnja posvećuje korištenju prirodnih činitelja u liječenju i rehabilitaciji. To se i odrazilo u knjizi koju prikazujem. Ona je svojim bogatim sadržajem velik prinos literaturi s područja balneologije.

Knjiga je podijeljena na četiri dijela. U prvome su u dva pregledna članka prikazani organizacija sanatorijsko-lječilišne pomoći u SSSR-u i razvitak nauke o lječilištima u Rusiji i izvan nje, te načela liječenja u lječilištima. Drugi dio sadrži oko 1000 abecedno poredanih članaka o lječilištima u SSSR-u, vrstama lječilišnih ustanova, prirodnim ljekovitim činiteljima te metodama liječenja u lječilištima i sanatorijima. U člancima o pojedinim lječilištima, osim povijesnih, geografskih i klimatskih, dani su i podaci o medicinskom karakteru pojedinog mjesta. U trećem dijelu navode se podaci o domovima i hotelima i turističkim putovnicama po SSSR-u.

Četvrti je dio za nas najzanimljiviji. Abecedno su opisana mnoga lječilišta izvan Sovjetskog Saveza. Osobita je pažnja posvećena lječilištima socijalističkih zemalja. Od jugoslavenskih lječilišta spomenuta su: Banja Koviljača, Banja Vrućica, Bled, Brestovačka Banja, Bukovačka Banja, Crikvenica, Čateške Toplice, Daruvar, Debarska Banja, Dobrna, Dubrovnik, Igalo, Ilidža, Istarske Toplice, Katlanovska Banja, Krapinske Toplice, Lipik, Makarska, Mataruška Banja, Moravske Toplice, Niška Banja, Ohrid, Opatija, Ribarska Banja, Rogaška Slatina, Rusanda, Slatina Radenci, Soko Banja, Split, Stubičke Toplice, Tuzla, Varaždinske Toplice, Vranjska Banja i Vrnjačka Banja. Članci o našim lječilištima daju dobar prikaz povijesnih, geografskih, klimatskih i medicinskih podataka o svakom mjestu. Iz njih čitatelj može steći prilično dobru predodžbu o lječilištima u Jugoslaviji.

Knjiga je bogato ilustrirana fotografijama, uglavnom u boji, koje svojom dokumentiranošću daju vrijednost knjizi.

G. Ivanišević